

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 2011

375/2011

Valtioneuvoston asetus broilereiden suojelusta

Annettu Helsingissä 28 päivänä huhtikuuta 2011

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty maa- ja metsätalousministeriön esittelystä, säädetään eläinsuojelulain (247/1996) nojalla:

1 §

Soveltamisala

Tässä asetuksessa säädetään eläinsuojelusta eläinsuojelulain (247/1996) 26 b §:ssä tarkoitettujen broilereiden pidossa. Mitä tässä asetuksessa säädetään broilereista, sovelletaan myös broileriemoihin. Broileriemoihin ei kuitenkaan sovelleta 2 §:n 3—7 kohtaa, 4 §:n 3 momenttia, 5 §:ää, 10 §:n 3 momenttia eikä 11—19 §:ää.

Munantuotantoa varten pidettävien kanojen suojelusta säädetään kanojen suojelusta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (673/2010). Eläinten suojelusta säädetään lisäksi eläinsuojeluasetuksessa (396/1996).

2 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) broileriemolla vanhempais- tai isovanhempaispolven lintua, jota pidetään broilereiden tuottamista varten;

2) parvella kasvatusosastossa samanaikaisesti kasvatettavien broilereiden ryhmää, joka käyttää yhteistä pehkualuetta sekä yhteisiä ruokinta- ja juomalaitteita;

3) käytettävissä olevalla pinta-alalla pehkulla varustettua aluetta, joka on broilereiden käytettävissä koko ajan ja joka on riittävän suuri, jotta yksi broileri voi oleskella siinä;

4) päiväkohtaisella kuolleisuusasteella lukua, joka saadaan liitteen kohdan 1 mukaisesta laskentakaavasta;

5) kumulatiivisella päiväkohtaisella kuolleisuusasteella lukua, joka saadaan liitteen kohdan 2 mukaisesta laskentakaavasta.

3 §

Kasvatusosaston yleiset vaatimukset

Broilereiden kasvatusosaston on oltava materiaaleiltaan, rakenteiltaan ja muilta ominaisuuksiltaan sellainen, että broilereiden vahingoittumisen vaara on mahdollisimman vähäinen. Broilereiden pitoon tarkoitettujen kasvatusosastojen sisäpintojen sekä broilereiden pitoon tarkoitettujen välineiden ja laitteiden on oltava helposti puhtaana pidettäviä ja tarvittaessa desinfioitavissa. Pintakäsittelyyn ei saa käyttää puunsuoja-aineita, maaleja tai muita aineita siten, että ne voivat aiheuttaa broilereille myrkytyksen.

Broilereiden kasvatusosaston lattian tai pohjan on oltava broilereille sopivasta materiaalista sekä sellainen, että se ei aiheuta broilereille vahinkoa. Lattian tai pohjan on oltava lisäksi sellainen, että se tukee riittävästi broilerin jalkojen jokaista eteenpäin osoittavaa kynttä.

Kasvatusosastot, välineet ja laitteet on pidettävä puhtaina ja hyvässä kunnossa siten, että ne eivät vahingoita broilereita eivätkä

vaaranna niiden terveyttä tai hyvinvointia. Kuolleet broilerit on poistettava kasvatusosastosta päivittäin. Kaikki tilat, laitteet ja välineet, joiden kanssa broilerit ovat kosketuksissa, on puhdistettava ja desinfioitava kauttaaltaan aina, kun tila tyhjennetään ja ennen kuin uusi broilerierä tuodaan sisään. Tyhjennyksen jälkeen kaikki käytetty pehku on poistettava ja puhdas pehku on levitettävä tilalle. Kasvatusosastossa on huolehdittava jyrssiöiden ja muiden haittaeläinten torjunnasta.

4 §

Kasvatusosaston olosuhteet

Kasvatusosaston ilmanvaihdon on oltava sellainen, että ilman kosteus, ilman virtausnopeus, lämpötila, pölyn määrä ja haitallisten kaasujen pitoisuudet eivät kohoa haitallisen korkeiksi. Ilmanvaihtoon on tarvittaessa yhdistettävä lämmitysjärjestelmä sopivan lämpötilan ylläpitämiseksi ja liiallisen kosteuden poistamiseksi.

Jos eläinten hyvinvointi ja terveys on riippuvainen koneellisesta ilmanvaihtojärjestelmästä, kasvatusosastossa on oltava mahdollisuus eläinten hyvinvoinnin ja terveyden kannalta riittävän ilmanvaihdon järjestämiseen myös koneellisen ilmanvaihtojärjestelmän häiriöiden aikana. Koneellisessa ilmanvaihtojärjestelmässä on tällöin oltava hälytysjärjestelmä, joka antaa hälytyksen toimintahäiriön sattuessa. Hälytysjärjestelmän toimivuus on testattava säännöllisesti.

Kasvatusosastossa on oltava valaistus, jonka teho on vähintään 20 luksia valoisina kausina mitattuna linnun silmän tasolta, ja joka valaisee vähintään 80 prosenttia käytävissä olevasta pinta-alasta. Valaistusta voidaan tarvittaessa tilapäisesti vähentää eläinlääkärin ohjeiden mukaisesti, jos broilereiden hyvinvoinnin turvaaminen sitä edellyttää. Valaistuksessa on noudatettava 24 tunnin rytmä. Siihen on siirryttävä viimeistään seitsemän päivän kuluessa broilereiden sijoittamisesta kasvatusosastoon ja se voidaan lopettaa aikaisintaan kolme päivää ennen arvioitua teurastusaikaa. Jokaiseen 24 tunnin jaksoon on sisällytettävä yhteensä vähintään 6 tuntia pimeää aikaa. Pimeän ajan jaksossa on oltava

ainakin yksi yhtäjaksoinen 4 tunnin pimeä aika hämäräjaksoja lukuun ottamatta.

Jos kasvatusosaston valaistukseen käytetään pääasiassa lamppuja, broileriemaille on järjestettävä sopiva lepoaika vähentämällä riittävästi valon voimakkuutta. Käytettäessä pääasiassa luonnonvalaistusta ikkunat on sijoitettava siten, että valo jakautuu tasaisesti kasvatusosaston eri osiin.

Melutaso on pidettävä kasvatusosastossa mahdollisimman alhaisena. Jatkovaa tai äkillistä melua on ältettävä, eivätkä broilerit saa olla jatkuvasti alltiina melulle, joka ylittää 65 desibeliä (dB[A]).

Kaikkien broilereiden on päästävä jatkuvasti pehkulle, joka on pinnalta sopivan kuivaa ja kuohkeaa.

5 §

Suurta kasvatustiheyttä koskeva erityissäännös

Jos broilereiden kasvatustiheys on yli 33 elopainokiloa neliometriä kohti, kasvatusosastossa on oltava sellainen ilmanvaihtojärjestelmä sekä tarvittaessa lämmitys- ja jäähdytysjärjestelmä, jota käytettäessä seuraavat vaatimukset täytyvät:

1) ammoniakkipitoisuus (NH₃) on enintään 20 ppm ja hiilidioksidipitoisuus (CO₂) enintään 3000 ppm mitattuna broilereiden pään tasolla;

2) sisälämpötila ei ole yli 3 °C korkeampi kuin ulkolämpötila, kun ulkolämpötila varjossa mitattuna on yli 30 °C;

3) keskimääräinen suhteellinen kosteus kasvatusosastossa ei 48 tunnin aikana ylitä 70 prosenttia, kun ulkolämpötila on alle 10 °C.

Lisäksi broilerikasvattamossa on oltava sähköntuotannon varajärjestelmä, jolla turvataan koneellisen ilmanvaihdon toiminta sähkökatkojen aikana.

6 §

Laitteet ja välineet

Broilereiden pitoon, juottoon ja ruokintaan tarkoitetuista laitteista ja välineistä ei saa aiheutua broilereille vahingoittumisen vaaraa. Ilmastointi- ja ruokintalaitteiden sekä muiden

laitteiden ja välineiden on oltava sellaisia, että ne aiheuttavat mahdollisimman vähän melua.

Ruokintakourut, -astiat ja muut ruokintalaitteet on sijoitettava siten, että linnut saavat riittävästi rehua. Ruokinta- ja juottolaitteiden korkeutta on säädettävä broilereiden kasvun mukaan siten, että kaikki broilerit voivat vaikeuksista syödä ja juoda.

Broilereiden kasvatusosastossa on oltava riittävä määrä juomapaikkoja, jotka ovat kaikkien broilereiden ulottuvilla. Juottolaitteiden on oltava sellaisia, että veden läikkyminen on mahdollisimman vähäistä.

7 §

Ulkotarha ja muu ulkotila

Jos broilereilla on mahdollisuus päästä ulos, kasvatusosastosta ulos johtavan kulkureitin on oltava broilereille turvallinen. Ulkotarhan aitojen on oltava broilereille sopivasta materiaalista ja niille turvallisia. Aidat on pidettävä hyvässä kunnossa siten, että estetään broilereiden vahingoittuminen.

Ulkotarhan on oltava riittävän tilava ottaen huomioon broilereiden lukumäärä ja tarhan pohjan laatu. Tarhan pohjan on oltava sellainen, että se voidaan pitää kuivana. Ulkotarhassa ei saa olla rakenteita tai esineitä, jotka saattavat vahingoittaa broilereita. Broilereilla on tarvittaessa oltava ulkona sopivia säänsuojia.

8 §

Hyvinvoinnista huolehtiminen

Broilereiden hyvinvointi on tarkastettava vähintään kaksi kertaa päivässä. Erityistä huomiota on kiinnitettävä merkkeihin, jotka viittaavat broilereiden hyvinvoinnin tai terveyden heikkenemiseen. Broileri on tarkastettava yksilöllisesti, jos se yleistarkastuksen perusteella on tarpeen. Jos tarkastuksessa havaitaan tavanomaisesta poikkeavaa, on ryhdyttävä välittömiin toimenpiteisiin asian selvittämiseksi ja korjaamiseksi.

9 §

Broilereiden käsittely

Broilereita kiinni otettaessa on noudatettava erityistä varovaisuutta. Ennen kiinniottamista on poistettava sellaiset laitteiden ja välineiden aiheuttamat esteet, jotka voivat vahingoittaa broilereita.

Munintansa lopettaneita broileriemoja käsiteltäessä on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, ettei niille aiheuteta luunmurtumia tai muita vaurioita.

10 §

Juotto ja ruokinta

Broilereille annettavan rehun on oltava ravitsevaa ja tasapainotettua. Broilereiden ruokinnassa ja ravinnon koostumuksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota nivel- ja luustovaurioiden ehkäisemiseen.

Broilereiden saatavilla on oltava riittävästi rehua joko jatkuvasti tai annosruokintana. Juomavettä on oltava saatavilla jatkuvasti. Ruokinnassa on vältettävä rehun koostumuksen tai määrän äkillisiä muutoksia.

Rehun saa ottaa pois broilereiden ulottuvilta aikaisintaan 12 tuntia ennen parven arviointua teurastusaikaa.

Broilereiden ruokintaan ja juottamiseen tarkoitettut laitteet ja välineet on pidettävä puhtaina.

Ulosteet eivät saa liata rehua tai juomavettä.

11 §

Tuotantojärjestelmän kuvaus ja tuotantojärjestelmää koskevat keskeiset tiedot

Eläinsuojelulain 26 c §:n 3 momentissa tarkoitettua tuotantojärjestelmän kuvauksesta tulee käydä ilmi:

- 1) rakennuksen pohjapiirros;
- 2) broilereiden käytettävissä oleva pinta-ala;
- 3) tiedot ilmanvaihto- ja lämmitysjärjestelmästä sekä niille suoritetuista teknisistä tarkastuksista;
- 4) tiedot ruokinta- ja juomalaitteista ja niiden sijainnista

5) broilereiden hyvinvoinnin kannalta olennaisten automaattisten ja mekaanisten laitteiden vioittumisen hälytysjärjestelmät ja niiden varajärjestelmät;

6) tiedot hälytysjärjestelmille suoritetuista teknisistä tarkastuksista;

7) lattiatyyppi;

8) yleisimmin käytetty pehku.

Eläinsuojelulain 26 c §:n 3 momentissa tarkoitetut tuotantojärjestelmää koskevat keskeiset tiedot ovat kasvatusosastoittain:

1) broilereiden käytettävissä oleva pinta-ala;

2) ilmanvaihtojärjestelmän sekä ruokinta- ja juottojärjestelmien tyyppi;

3) broilereiden hyvinvoinnin kannalta olennaisten automaattisten ja mekaanisten laitteiden vioittumisen hälytysjärjestelmät ja niiden varajärjestelmät;

4) yleisimmin käytetty pehku.

12 §

Hyvän käytännön oppaan sisältö

Eläinsuojelulain 26 c §:n 4 momentissa tarkoitetun hyvän käytännön oppaan tulee sisältää seuraavat broilereita koskevat asiakokonaisuudet:

1) suojelua koskeva lainsäädäntö;

2) fysiologia ja käyttäytyminen;

3) hoito;

4) käsittely ja kiinniottaminen;

5) lastaus ja kuljetus;

6) lopetus;

7) tautisuojausta koskevat ennalta ehkäisevät toimenpiteet.

13 §

Kasvatustiheyden nostaminen yli 39 elopainokilon neliometriä kohti

Eläinsuojelulain 26 c §:n 4 momentissa tarkoitettu kuolleisuus on riittävän alhaista silloin, kun kasvatusosaston seitsemän perätaisen parven kumulatiivisen päiväkohtaisen kuolleisuusasteen keskiarvo on alle prosentti luvun, joka saadaan liitteen kohdan 3 mukaisesta laskentakaavasta.

14 §

Teurastamolle toimitettavat parvea koskevat tiedot

Eläinsuojelulain 26 c §:n 5 momentissa tarkoitetut teurastamolle toimitettavat parvea koskevat tiedot ovat:

1) kasvattamo ja kasvatusosasto, jossa parvi on kasvatettu;

2) parven päiväkohtainen kuolleisuusaste;

3) parven broilereiden rotu tai hybridi;

4) laskelma parven kumulatiivisesta päiväkohtaisesta kuolleisuusasteesta.

15 §

Broilereiden hyvinvointia kuvaavat tekijät

Kasvatusosaston broilereiden kuolleisuus muodostuu parven kumulatiivisesta päiväkohtaisesta kuolleisuusasteesta.

Jalkapohjatulehdusarviointi tehdään arvioimalla parvesta vähintään sadan linnun yksi jalkapohja. Jalkapohjasta pisteutetaan ihotulehduksen vakavuusaste vaurion syvyyden perusteella. Pisteet jaetaan kolmeen luokkaan 0, 1 ja 2. Luokka 0 vastaa tervettä jalkapohjaa, luokka 1 lieviä pinnallisia tulehdusmuutoksia ja luokka 2 syvää tulehdusmuutosta. Parven jalkapohjatulehdusarvioinnin tulos saadaan liitteen kohdan 4 mukaisesta laskentakaavasta.

16 §

Tarkastuseläinlääkärin ilmoitus

Eläinsuojelulain 41 a §:n 3 momentissa tarkoitettu tarkastuseläinlääkärin ilmoitus on tehtävä, jos parven jalkapohjatulehdusarvioinnin tulos ylittää 80 pistettä tai jos parven kumulatiivinen päiväkohtainen kuolleisuusaste on yli prosenttiluvun, joka saadaan liitteen kohdan 5 mukaisesta laskentakaavasta.

17 §

Broilereiden kasvatustiheyden määrittäminen

Broilereiden kasvatustiheys kasvatusosastossa määritetään viimeksi teurastetun parven teuraspainosta jäähdyttämättömien teuraspai-

nojen osalta liitteen kohdan 6 laskentakaavan mukaisesti ja jäähdytettyjen teuraspainojen osalta liitteen kohdan 7 laskentakaavan mukaisesti.

18 §

Broilereiden hyvinvointia kuvaavien tekijöiden vaikutus kasvatustiheyteen

Jos broilereiden hyvinvointia kuvaavat tekijät osoittavat broilereiden hyvinvoinnin heikentyneen käytettäessä kasvatustiheyttä, joka on enintään 39 elopainokiloa neliometriä kohti, kasvatustiheyttä lasketaan kerralla 1—2 kiloa neliometriä kohti määrääjäksi.

Käytettäessä kasvatustiheyttä, joka ylittää 39 elopainokiloa neliometriä kohti, kasvatustiheyttä lasketaan enintään 39 elopainokiloon neliometriä kohti määrääjäksi.

Jos kasvatustiheyden laskeminen enintään 39 elopainokiloon neliometriä kohti on johtunut liian korkeasta kuolleisuudesta, kasvatustiheys voidaan nostaa aiemmin käytettyyn, jos kasvatusosaston seitsemän perättäisen parven kumulatiivisen päiväkohtaisen kuolleisuusasteen keskiarvo on alle prosenttiluvun, joka saadaan liitteen kohdan 3 mukaisesta laskentakaavasta.

19 §

Broilereiden hyvinvoinnin arvioinnissa huomioon otettavat seikat

Broilereiden hyvinvointia arvioitaessa on

Helsingissä 28 päivänä huhtikuuta 2011

Maa- ja metsätalousministeri *Sirkka-Liisa Anttila*

otettava huomioon broilereiden omistajasta tai pitäjästä riippumattomat tai poikkeukselliset syyt, joiden vuoksi broilereiden kuolleisuus tai jalkapohjatulehdukset lisääntyivät kasvatuskauden aikana.

Kuolleisuuteen vaikuttavia, omistajasta tai pitäjästä riippumattomia tai poikkeuksellisia syitä voivat olla esimerkiksi toimitettujen untuvikoiden laatu, käytetyn kaupallisen rehun laatu, broilerin jalosteesta johtuva kohonnut kuolleisuus, ennalta arvaamatta syntynyt juoma- tai ruokintalaitteiden sekä ilmanvaihdelaitteiden toimintahäiriö.

Jalkapohjatulehduksiin vaikuttava, omistajasta tai pitäjästä riippumaton tai poikkeuksellinen syy voi olla esimerkiksi ennalta arvaamatta syntynyt juomalaitteiden toimintahäiriö.

Broilereiden hyvinvointia arvioitaessa broilereiden omistajalla tai pitäjällä on oikeus esittää aluehallintovirastolle ne toimenpiteet, joihin hän on jo ryhtynyt broilereiden kasvatusaikana ongelman havaittuaan. Tällaisia toimenpiteitä voivat olla esimerkiksi tehdyt laitteiden korjaukset, yhteydenotot terveydenhuoltoeläinlääkäriin ja tältä saatujen ohjeiden noudattaminen, broilereille mahdollisesti tehtyjen ruumiinavausten tulokset sekä annetut lääkitykset.

20 §

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä toukokuuta 2011.

Eläinlääkintöylitarkastaja Susanna Ahlström

Laskentakaavat

1) päiväkohtainen kuolleisuusaste M

$$M = 100 \times (b_1 + b_2) / b_{\text{tot}} \text{ jossa}$$

b_1 on niiden broilereiden lukumäärä, jotka ovat kuolleet samassa kasvatusosastossa samana päivänä

b_2 on niiden broilereiden lukumäärä, jotka on lopetettu joko sairauden tai muiden syiden vuoksi kasvatusosastossa samana päivänä

b_{tot} on niiden broilereiden lukumäärä, jotka olivat läsnä kasvatusosastossa kyseisenä päivänä

2) kumulatiivinen päiväkohtainen kuolleisuusaste M_{cum}

$$M_{\text{cum}} = M_1 + M_2 + M_3 + \dots + M_n \text{ jossa}$$

M_1 on kasvatusosaston kyseisen parven ensimmäisen päivän päiväkohtainen kuolleisuusaste

M_2 on kasvatusosaston kyseisen parven toisen päivän päiväkohtainen kuolleisuusaste

M_3 on kasvatusosaston kyseisen parven kolmannen päivän päiväkohtainen kuolleisuusaste

M_n on kasvatusosaston kyseisen parven viimeisen päivän päiväkohtainen kuolleisuusaste

3) Kuolleisuuden raja-arvo seitsemän perättäisen parven kumulatiivisen päiväkohtaisen kuolleisuusasteen keskiarvolle K_7

$$K_7 = (1 + 0,06 \times t) \% \text{ jossa}$$

t on niiden päivien lukumäärä, jona kyseisen parven broilereita oli läsnä kasvatusosastossa

4) Jalkapohja-arvioinnin tulos J

$$J = 100 \times (n_1 \times 0,5 + n_2 \times 2) / n_{\text{tot}} \text{ jossa}$$

n_1 on luokan 1 jalkojen lukumäärä

n_2 on luokan 2 jalkojen lukumäärä

n_{tot} on arvioitujen jalkojen kokonaismäärä

5) Kuolleisuuden raja-arvo tarkastuseläinlääkärin ilmoitukselle K_t

$$K_t = (1 + 0,12 \times t) \% \text{ jossa}$$

t on niiden päivien lukumäärä, jona kyseisen parven broilereita oli läsnä kasvatusosastossa

6) Broilereiden kasvatustiheys laskettuna jäähdyttämättömien teuraspainojen perusteella KT

$KT = [100 \times (p_1 + p_2 + p_3 + \dots + p_n) / 73,25] / a$ jossa

p_1 on parven ensimmäisen broilerin teuraspaino

p_2 on parven toisen broilerin teuraspaino

p_3 on parven kolmannen broilerin teuraspaino

p_n on parven viimeisen broilerin teuraspaino

a on broilereiden käytettävissä oleva pinta-ala neliömetreinä

7) Broilereiden kasvatustiheys laskettuna jäähdytettyjen teuraspainojen perusteella KT_j

$KT_j = [100 \times (p_1 + p_2 + p_3 + \dots + p_n) / 71,80] / a$ jossa

p_1 on parven ensimmäisen broilerin teuraspaino

p_2 on parven toisen broilerin teuraspaino

p_3 on parven kolmannen broilerin teuraspaino

p_n on parven viimeisen broilerin teuraspaino

a on broilereiden käytettävissä oleva pinta-ala neliömetreinä